

חוקן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

חולין דף עו.

איזו היא הארכובה הנזכרת במשנתנו, ומה דין עצם האמצעית שנחתכה¹?

מה דין עצם האמצעית שנחתכה?	באיזה ארכובה מיירי?	
טרפה	בארכובה התחתונה ²	לרב יהודה אמר רב אמר ר' חייא
כשרה ³	בארכובה העליונה	לעולא אמר ר' אושעיא ולרב פפא בשם רב יהודה וכו'

חולין דף עו:

צומת הגידים דבהמה⁴ שנפסקו בה חוטים, לאמוראים דלהלן, מה הדין?

כשנפסק אחד עבה ואחד דק	כשנפסקו שני הדקים / כשנפסק האחד העבה	כשנפסק אחד מהדקים ⁵	
טרפה	טרפה ⁶	כשרה	לאמימר משמיה דרב זביד
טרפה	כשרה ⁷	כשרה	למר בר רב אשי

¹ פ"י, ברגל הבהמה יש ג' חלקים - עצמות (ולא כרגל אדם שיש בה רק שנים), וביניהם יש ב' ארכובות. העצם התחתונה היא זו שנחתכת עם הפרסות, ועליה יש את הארכובה התחתונה, והיא הנקראת ארכובה הנמכרת עם הראש. ולמעלה ממנה יש עצם אמצעית (ובה המחלוקת דלהלן), ועליה יש את הארכובה העליונה, שכנגדה בגמל ניכר, (ר"ל דבגמל היא ניכרת ובולטת). ומעליה יש את העצם השלישית העליונה והיא הקולית התחובה באליה.

² ועליה אמרה המשנה שלמטה ממנה - כשרה, ולמעלה ממנה - דהיינו כל העצם האמצעית פסולה. ומעליה נמצא גם צומת הגידים, וזה שהקשתה הגמי' דכיון שכבר אמר שאם נחתכה למעלה מן הארכובה והיינו בעצם האמצעי פסולה, מה צריך לומר וכן שניטל צומת הגידים, והא כבר אני יודע שבמקום עצם האמצעי נעשית טרפה.

³ כלומר אם נחתכה שלא בצומת הגידים, אמנם במקום צומת הגידים טרפה, וזה שאמרה המשנה שאם ניטל צומת הגידים טרפה. ואף שיוצא שלמעלה יותר כשרה ולמטה במקום צומת הגידים טרפה, אין מדמים טרפות להדדי.

⁴ שיש בה ג' חוטים שנים דקים ואחד עבה. אכן בעוף יש ט"ז חוטים, ושם הדין שאפי' אם נפסק אחד מהם טרפה, כיון שמחמתו סוף כולן להפסק (תוד"ה איפסיק).

⁵ ע' בטבלא הבאה שיש דעות בזה.

⁶ ס"ל דאם נפסקו שני הדקים הרי שנפסק רוב מנין החוטים וטרפה, ואם נפסק העבה לבדו הרי שנפסק רוב מנין, ולכן בשני אופנים אלו הוי טרפה.

⁷ ס"ל להיפך, דאף שנפסקו ב' הדקים שהם רוב מנין, אכתי יש רוב בנין, וכן אם נפסק העבה שהוא רוב בנין אכתי נשאר רוב מנין - וכשרה.

חוקן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

חולין דף עו:

צומת הגידים שנפסקו בה חוטים ברובם לאמוראים דלהלן מה הדין?

בנפסק רוב אחד מהם	בנפסק רוב שלושתם	
לרב: טרפה לשמואל: כשרה	לרב יהודה: טרפה ¹ לרבנאי בשם שמואל: כשרה ²	ללישנא קמא
כשרה	לרב: טרפה לשמואל: כשרה	לאיכא דאמרי

נשבר העצם של רגל הבהמה, מה דין הבהמה ומה דין חלק האבר שנשבר?

כשרוב הבשר קיים	כשאין רוב הבשר קיים	
שניהם מותרים	לרב: שניהם אסורים לשמואל: האבר אסור והבהמה מותרת	למעלה מן הארכובה
שניהם מותרים	האבר אסור והבהמה מותרת	למטה מן הארכובה

נשבר העצם ויצא לחוץ וחופים עור ובשר את רובו, מה הדין באופנים דלהלן?

לצד שעור משלים לבשר	לצד שעור מצטרף לבשר	לצד שעור הרי הוא כבשר	
טרפה	טרפה ⁴	כשרה ³	בניטל הבשר מתחת העור והעור חופה לרובו
טרפה ⁵	כשרה	כשרה	העור והבשר חופים חצי חצי

¹ הלשון הראשון ס"ל שכל מחלוקת רב ושמואל היא בנפסק רוב אחד מהן, דרב פוסל גם בזה, וס"ל שרק בנפסק מיעוטו של אחד מן החוטים כשרה, ושמואל מכשיר בנפסק רוב אחד מהם כיון שנשארו שנים שלמים, ולפי"ז לכו"ע בנפסקו רוב שלושתם היא טרפה.

² רבנאי אמר בשם שמואל שצומת הגידים שלא נשתייר ממנה אלא כחוט הסרבל - כשרה, וא"כ אפי' נפסקו שנים וגם השלישי נפסק ברובו - כשרה, כל שנשתייר כחוט הסרבל.

³ דכיון שחשוב העור כבשר אפי' אם ניטל הבשר, מ"מ היות שהעור חופה לעצם ברוב עוביו ורוב היקפו - כשר.

⁴ דכיון שהעור רק מצטרף לבשר להשלים לרוב, לכך לא מהני להיות במקום בשר, אכן גם לצד זה יכולים העור והבשר כשהם חצי חצי להועיל ליצור את הרוב, ולא צריך שיהיה העיקר בשר והעור רק משלים לרוב.

⁵ דבעינן שרוב הכיסוי של רוב היקפו ועוביו יהיה ע"י בשר ורק מיעוט אפשר שיהיה ע"י עור, ולכך אם העור והבשר עושים את הכיסוי חצי חצי לא מהני.